

ACİL DURUMLARDA ÇOCUKLARA YÖNELİK TEMEL GÖREVLER

Her Çocuk için Sağlık, Eğitim, Eşitlik, Koruma

İÇİNDEKİLER

Giriş

İnsani Yardım
Yönlendirici İlkeler
Çalışma Yaklaşımı
Hızlı Değerlendirme
Eşgüdüm

Program Taahhütleri

Sağlık ve Beslenme
Su, Sanitasyon ve Hijyen
Çocuk Koruma
Eğitim
HIV/AIDS

Operasyon Taahhütleri

Güvenlik
Kaynak Sağlama ve İletişim
İnsan Kaynakları
Bilgi Teknolojisi ve Telekomünikasyon
Tedarik ve Lojistik
Finans ve İdare

Örgütsel Hazırlılık ve Destek

Ülke Ofisi
Bölge Ofisi
Merkez

GİRİŞ

Kuruluşundan bu yana UNICEF'in görevi afet ve acil durumlara karşı, gecikmeden gerekli müdahalelerde bulunmak ve insanların zarar görebilirliklerini en aza indirmek olmuştur. 150'yi aşkın ülke ve bölgede yer alan UNICEF herhangi bir kriz veya istikrarsızlık durumu ortaya çıkmadan çok önce ve çıktıktan çok sonra olay yerinde bulunarak destek ve yardımlarını sürdürmektedir.

UNICEF'in acil durumlardaki rolü çocuklar ve kadınları korumak, onların uluslararası haklarını belirleyen standartların eksiksiz biçimde uygulanmasını ve gerekli yardımların ulaştırılmasını sağlamaktır. UNICEF değinilen yardımın güvenilir ve etkili şekilde ve de zamanında gerçekleştirilmesi amacıyla çok sayıda paydaşla birlikte çalışmaktadır.

Günümüzde, afet ve acil durumların sayısı gün geçtikçe artarken, karşılaşılan sorunlar daha da karmaşık özellikler kazanmaktadır. Bu ise çocukların haklarına yönelik tehditlerin daha da artması sonucunu doğurmaktadır Dolayısıyla UNICEF'in bugünkü görevleri önceki dönemlere kıyasla daha fazla önem kazanmış ve çalışmaları da buna yanıt verebilecek şekilde değişmiştir.

UNICEF'in Afet ve Acil Durumlarda Çocuklara Yönelik Temel Taahhütleri (ÇYTT)'ni içeren bu kitapçık son dönemlerde yaşanan krizlerde kazanılan deneyimlere dayanmakta ve çocuklar ve kadınların korunmasına yönelik ilk müdahalelerimizi özetlemektedir. Kitapçık ayrıca yapılanmanın her düzeyinde var olan temel çalışmalarımızı da ortaya koymaktadır.

İNSANİ YARDIM

YÖNLENDİRİCİ İLKELER

1. Silahlı çatışmalar, kuraklık, sel ve deprem gibi doğal afetlerle karşı karşıya kalan çocuklar, normal koşullardaki çocuklarla aynı ihtiyaçlara ve haklara sahiptirler.
2. Böylesi koşullarda yapacağımız çalışmalar, durumdan etkilenen insanlara güvenli şekilde erişmeye ve yardım çalışanları ve eldeki malzemelerin emniyet ve güvenliğini sağlamaya çalışırken, önceliğin insani yardım çalışmalarında olduğunu kabul eder.
3. Acil durum müdahaleleri, mevcut etkinlikler ve ülke işbirliği programı aracılığıyla geliştirilen ortaklıklar üzerine inşa edilir.
4. Bu girişimlerde, ülke tarafından belirlenen önceliklerle UNICEF'in görece avantajları esas alınır.

ÇALIŞMA YAKLAŞIMI

1. Çocuklara yönelik öncelikli insani girişimlerin belirlenmesi amacıyla hızlı değerlendirme yapılması.
2. Çocukların gereksinimlerinin izlenmesi, bunların düzenli aralıklarla bildirilmesi ve kamuoyuna duyurulması, ayrıca yapılan girişimlerin etkilerinin değerlendirilmesi için geçerli ve güvenilir bir sistem oluşturulması.
3. UNICEF girişimlerinin, ülkedeki ve diğer ortaklarla işbirliği içerisinde hazırlanan, eşgüdümlü BM müdahalesinin bir parçası olarak tasarlanması.
4. UNICEF'in, uygun biçimde, sektör eşgüdüm rolünü üstlenmesi.
5. Gerekli malzemelerin ve teknik yardımın hızla yerine ulaştırılması için gerekli operasyonel sistemlerin ve kaynakların devreye sokulması.
6. Çocukların ve kadınların suiistimal, şiddet, sömürü ve HIV/AIDS gibi tehlikelere maruz kalmalarını önleyip sınırlandırarak, insan haklarını koruyan mekanizmaların harekete geçirilmesi.

HIZLI DEĞERLENDİRME

UNICEF, paydaşlarına danışarak ve onlarla işbirliği içinde, çocukların ve kadınların durumunu ortaya koyacak özellikte hızlı bir değerlendirme gerçekleştirir. Hazırlık evresinde derlenen verileri temel alan bu durum analizi, krizin gerçek yapısını belirlemenin yanı sıra olası gelişmelere, çocuk ve kadınların haklarına ilişkin sonuçlara, gereken program müdahalesine, operasyon gereksinimlerine ve de güvenliğe dair bilgileri de içerir.

İlk 6-8 hafta arası

1. İlk 48-72 saat içinde (duruma göre diğer kuruluşlarla birlikte veya bağımsız olarak) hemen hızlı bir değerlendirme yapılarak aşağıdaki hususlar belirlenir;

- Sağlık, beslenme, eğitim, çocukların korunması, su ve sanitasyon, HIV/AIDS ve ön plandaki diğer çocuk hakları ile ilgili ihtiyaçlar,
- Kuruluşun sahadaki çalışmalarını etkileyen faktörler: örneğin, ulusal ölçekte iletişim ve altyapı tesislerinin varlığı, erişim ve hareketlilik imkânları, ofis altyapısının mevcudiyeti ve harekete hazır durumda olması, araçlar, UNICEF'in ve/veya sahada çalışan diğer kuruluşların elindeki depolama ve insan kaynakları.

Bu ikincil kaynaklardan toplanan verilerin derlenmesini, hemen yapılacak saha ziyaretleri ile veri toplanmasını ve hazırlık aşamasında daha önceden erişilmiş olan bilginin analiz edilerek yorumlanmasını gerektirir. Sözü edilen bu ilk hızlı değerlendirme, UNICEF'in duruma müdahalesinin temelini oluşturacaktır.

2. UNICEF'in çocuk hakları konusunda bildirim ve savunuculuk çalışmalarını yürütmesi için uygun kanallar kullanarak, gerekli bilgilere hızlı değerlendirme ve diğer yöntemlerle erişmesi.
3. İlk hafta içinde, acil durum yardımlarının sürekliliği açısından gerekli olan temel veri eksiklerini tamamlamak üzere bir aylık basit bir veri toplama planı hazırlanmalı ve plan aşağıdaki noktaları kapsamalıdır: (i) Çocukların ve kadınların haklarıyla ilgili bilgi eksikleri; (ii) Program çerçevesindeki çalışmaların hemen gerçekleştirilebilmesi bakımından üzerinde durulması gereken temel sorular (örneğin olası sıkıntılar); (iii) değinilen bilgi eksikliğini karşılamak üzere yapılacak özel değerlendirmelere veya saha ziyaretlerine ilişkin plan ve veri toplama çalışmaları için gerekli kaynaklar. İdeal olarak bu plan, diğer kuruluşlarca yürütülen ve genel başarıya katkıda bulunabilecek veri toplama çalışmalarına da yer vermelidir.
4. Çocukların durumu ve haklarına yönelik herhangi bir ihlale ilişkin bilgilerin toplanıp güncellenmesi ve uygun mekanizmalar aracılığıyla bildirilmesi.

EŞGÜDÜM

1. BM kuruluşları, ülke yetkilileri ve diğer kesimlerle birlikte hareket edilerek aşağıdaki alanlarda eşgüdüm sağlayacak roller üstlenilmesi:

- Halk sağlığı
- Beslenme
- Çocuk koruma
- Eğitim
- Su, sanitasyon ve hijyen.
-

2. Ortak sistemler oluşturulması dâhil olmak üzere net bir eşgüdüm mekanizmasının mümkün olduğu kadar kısa sürede devreye sokulması için BM Yerleşik Koordinatörünün / İnsani Yardımlar Koordinatörünün desteklenmesi.

3. Görev dağılımı net olmak üzere, sağlık, beslenme, çocuk koruma, eğitim, HIV/AIDS, su, sanitasyon ve hijyen alanlarındaki müdahalelerin birlikte gerçekleştirileceği paydaşların belirlenmesi.

PROGRAM TAAHHÜTLERİ

SAĞLIK VE BESLENME

UNICEF paydaşlarıyla işbirliği içerisinde temel ve kaliteli sağlık ve beslenme hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak amacıyla aşağıdaki görevleri yerine getirmeyi taahhüt eder:

İlk 6-8 hafta

1. 6 ay ile 14 yaş arasındaki bütün çocuklara kızamık aşısı yapılması; en azından, 6 ay ile 4 yaş arasındaki bütün çocukların aşılanması. Bu çalışmalarda, aşılarla birlikte soğuk zincir donanımı, eğitim ve toplum seferberliği alanında uzmanlık bilgisi, tanıtım-savunuculuk çalışmaları ve operasyonel masrafların karşılanması için maddi destek gibi kritik girdilerin sağlanması; aşılarla birlikte, gerekiyorsa A vitamini takviyesi verilmesi.
2. Temel ilaçların, acil durum sağlık yardım çantalarının, gerekiyorsa tecavüz sonrası bakım gereçlerinin, ağızdan sıvı tedavisi formüllerinin, güçlendirilmiş besinlerin ve mikro besin tabletleri desteğinin sağlanması.
3. Battaniye, muşamba ve yemek pişirme setleri gibi diğer acil durum malzemelerinin dağıtılması.
4. Hızlı değerlendirme sonuçlarını temel alarak, Dünya Gıda Programı ve STK'larla birlikte çocuklara ve annelere yönelik normal ve ek beslenme tedavi programları uygulanması.
5. Beslenme konusunda izleme ve denetim gerçekleştirilmesi.

İlk Müdahale Sonrası

6. Çocuk hastalıklarının evde tedavisi, acil durum doğum bakımı hizmetleri ve sıtma, ishal ve zatürree gibi hastalıkların tedavisi dâhil olmak üzere sağlık hizmetlerinin oluşturulmasına destek verilmesi.

7. Tek kullanımlık enjektörlerle tetanos aşısı yapılması ve soğuk zincir ekipmanı, eğitim ve davranış değişikliği alanında destek verilmesi benzeri önemli girdilerin ve de gebe kadınlarla doğum yapabilecek yaşlardaki kadınların aşılansması için gerekli olan tanıtım-savunuculuk çalışmaları ile operasyonel masrafların karşılanmasına yönelik maddi desteğin sağlanması.

8. Bebek ve küçük çocukların beslenmesinde ve ek beslenmede destek sağlanması; gerektiğinde Dünya Gıda Programı ve STK'larla birlikte tedavi amaçlı ek beslenme programlarının desteklenmesi.

9. Anne sütüyle beslenmenin önemi ve güvenli annelik uygulamaları dahil olmak üzere sağlık ve beslenme eğitimi verilmesi.

SU, SANİTASYON VE HİJYEN

Çocuk ve kadınların güvenli su ve uygun sanitas-yona erişimlerini sağlamak amacıyla UNICEF paydaşlarıyla birlikte aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Kadınlar ve kız çocuklarının mahremiyet, onur ve güvenliklerinin göz önüne alınarak asgari miktarda temiz içme suyu sağlanması.
2. Dezenfektan, klor veya su arıtma tabletlerinin yerel dilde kullanım ve güvenlik yönergeleri içerecek biçimde temin edilmesi.
3. Suyun kullanımı ve de dışkı ve katı atıkların güvenli biçimde yok edilmesi konusunda yerel dil aracılığıyla yönerge ve mesajlar verilmesi; bidon veya benzeri malzemenin dağıtılması.
4. Sabun temini ve kolerayla birlikte su ve dışkıyla ilintili diğer hastalıkların tehlikeleri konusunda temel hijyen mesajlarının verilmesi.
5. Kürek gibi gerekli araçlar temin edilmesi ya da yerel firmalardan hizmet alımı için maddi destek sağlanması aracılığıyla dışkı ve katı atıkların toplanması ve imhası işlemlerinin kolaylaştırılması; dışkıların (bebek dışkısı dahil) evlerden ve kamuya açık alanlardan uzağa gömülmesinin önemine ilişkin; insan ve de hayvan ölülerinin nasıl imha edileceğine dair mesajlar verilmesi; uygun tuvalet inşasına yönelik bilgi ve destek sağlanması.

İlk Müdahale Sonrası

6. Ulusal standartlara uygun yaklaşımların ve teknolojilerin kullanılması aracılığıyla uzun vadede sürdürülebilirliğin sağlanması.

7. İlk müdahale sonrasında UNICEF'in varlığı aşağıdaki yollarla sürdürülecektir:

- Su kaynaklarının geliştirilmesi, dağıtım, arıtma, depolama ve akaçlama boyutları dahil olmak üzere güvenli su sistemlerinin oluşturulması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması; bu çalışmalarda, artan gereksinimler ve sağlık alanındaki risklerin değişmesi ve talep artışı gibi etmenlerin dikkate alınması.
- Okullarda ve sağlık merkezlerinde temiz su, sanitasyon ve el yıkama imkanlarının oluşturulması.
- Sanitasyon tesislerinin, yarı kalıcı yapılar ve ev çözümlerini de içerecek biçimde geliştirilmesi ve ailelere temel sanitasyon yardım malzemesi sağlanması.
- Hijyeni sağlamak ve korumak için faaliyetler planlaması ve düzenli olarak yapılması.
- Katı atıkların güvenli bir şekilde imhası için gerekli planlamanın yapılması.

ÇOCUK KORUMA

UNICEF çocuklar ve kadınların şiddet, sömürü, taciz ve ihmale karşı korunması için paydaşlarıyla birlikte aşağıdaki faaliyetleri yerine getirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Çocukların ve kadınların durumuyla ilgili hızlı değerlendirme yapılması. Suiistimal, şiddet ve sömürü gibi olguların, uygun mekanizmalar çerçevesinde izlenerek, bunlara karşı duyarlılık geliştirilmesi ve gerekli yerlere bildirilmesi.

2. Çocukların kendilerine bakan kişilerden ayrı düşmelerinin önlenmesi; ayrılmış çocuklar söz konusu olduğunda, başta 5 yaşından küçükler ve ergenlik dönemindeki kızlar olmak üzere çocukların kimlik tespiti, kayıt ve tıbbi muayene işlemlerinin kolaylaştırılması.

3. Ailelerin izlenip bulunması yolundaki çalışmaların uygun bakım ve koruma imkanları ile birlikte yürütülmesi.

4. Çocukların ve kadınların cinsel suiistimal ve sömürüye maruz kalmalarının aşağıdaki yollarla önlenmesi:

(i) Silahlı kuvvetlerin, resmi yetkililerin, silahlı grupların ve başkalarının cinsel şiddet içeren eylemlerinin izlenmesi, rapor edilmesi ve bunlara karşı harekete geçilmesi;

(ii) Tecavüz sonrası sağlık ve psiko-sosyal bakım ve destek sağlanması.

Afet bölgesinde insani yardım alanında görev yapan kişiler aşağıdaki kurallara uygun çalışmalıdır:

(i) İnsani yardım çalışmalarının cinsel sömürü ve suiistimal olasılıklarını asgari düzeye indirecek tarzda yürütülmesi;

(ii) UNICEF görevlileri ve onlarla birlikte çalışanların Davranış Kuralları belgesini imzalamaları ve bu belgede yer alan altı temel ilkenin ihlali durumunda kullanılacak rapor mekanizmalarını iyi öğrenmeleri.

İlk Müdahale Sonrası

5. Yerleşik mekanizmalar çerçevesinde, ileri derecede ve sistematik özellik taşıyan suiistimal, şiddet ve sömürü olaylarını da kapsayacak bir ilk izleme sisteminin oluşturulması.

6. Çocukların kendilerine bakan kişilerden ayrı düştükleri ya da ayrılma riskinin bulunduğu durumlarda, doğrudan ya da diğer paydaşlarla birlikte aşağıdakilerin sağlanması:

(i) çocukların kendilerine bakan kişilerden ayrı düşmelerinin önlenmesine yardımcı olunması;

(ii) ayrılmış çocuklar söz konusu olduğunda başta 5 yaşından küçükler ve ergenlik dönemindeki kızlar olmak üzere çocukların kimlik tespiti, kayıt ve tıbbi muayene işlemlerini kolaylaştırılması;

(iii) çocuklarını kaybeden bütün anne babalarla çocuklara bakmakta olan kişilerin kayda geçirilmesi işlemlerinin kolaylaştırılması;

(iv) anne babalarından veya kendilerine bakan kişilerden ayrı düşmüş çocuklara barınak dahil gerekli bakım ve koruma desteği sağlanması;

(v) ailelerin izinin sürülmesi ve ailelerin yeniden birleşmesi çalışmalarında yer alan paydaşların desteklenmesi ve gerektiğinde bununla ilgili malzeme yardımında bulunulması.

7. Anne-babasız kalmış ve güç durumdaki diğer çocuklara bakım ve koruma desteği sağlanması.

8. Çocuklar ve kadınlar için, çocuk dostu alan/ çevre dahil olmak üzere güvenli ortamlar oluşturulması; eğitim ve koruma çalışmalarına psiko-sosyal destek verilmesi.

9. Silahlı çatışma durumlarında, uluslararası hukuk standartları çerçevesinde doğrudan ya da paydaşlarla birlikte aşağıda belirtilenler yapılmalıdır:

(i) hangi konumda olurlarsa olsun, çocukların silah altına alınmaları ve silahlı çatışmalarda kullanılmaları gibi durumların izlenmesi, bunların gerekli mercilere bildirilmesi ve bu tür durumlara karşı gerekli önlemlerin alınması.

(ii) taraflardan çocukları silahlı çatışma amaçları için kullanmaktan kaçınmaları yolunda taahhüt alınması ve

(iii) daha önce silahlandırılmış çocukların serbest bırakılması için görüşmeler yapılması ve silahsızlanma ve toplumla yeniden bütünleştirme programlarının devreye sokulması.

10. Yerleşik mekanizmalar çerçevesinde, kara mayınlarının ve hedef gözetmeyen diğer silahların gerek devlet gerekse devlet dışı güçler tarafından kullanımının izlenmesi; bu konuda rapor hazırlanması ve bu tür uygulamalara karşı propaganda yapılarak önlenmesi.

EĞİTİM

UNICEF etkilenen nüfus içerisinde yer alan bütün çocukları kapsayacak ancak kız çocuklarına özel önem verecek şekilde kaliteli okul öncesi eğitim ve eğitim sağlanması için paydaşlarıyla birlikte aşağıdakileri yerine getirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Asgari altyapı gerektiren geçici eğitim mekanları hazırlanması.
2. Okulların yeniden açılması ve öğretim ve öğrenim materyalleri sağlanarak öğretmen ve öğrencilerin yeniden eğitime yönlendirilmesi; iyileştirme / normalleştirme amaçlı etkinliklerin düzenlenmesi.

İlk Müdahale Sonrası

3. Eğitimin yeniden başlatılması ve sürdürülmesi. Eğitim ve temel öğrenim materyallerinin sağlanması; öğretmenlerin eğitilmesi ve desteklenmesi.
4. Okuma yazma, sayısal beceriler ve HIV/AIDS gibi yaşam becerilerini kapsayan kaliteli eğitim etkinliklerinin yeniden başlatılması; cinsel suiistimal ve sömürünün önlenmesi; anlaşmazlıkların çözümü ve hijyen konularında eğitim verilmesi.
5. Gerektiğinde okul çevresinde (su ve sanitasyon gibi) kamusal hizmetlerin verilmesi.

HIV/AIDS

UNICEF insani yardım gerektiren ortamlarda HIV/AIDS enfeksiyonunun artma riskini göz önüne alarak aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Sağlık merkezlerine cinsel yolla bulaşan hastalıklar, HIV/AIDS vb. teşhisi, tedavisi ve korunma için gerekli malzemelerin sağlanması.

İlk Müdahale Sonrası

UNICEF, başta çocuklar, gençler ve kadınlar olmak üzere, etkilenen topluluklara ilgili bütün taraflarla birlikte HIV/AIDS' e ilişkin temel bilgiler ve bakım sağlamak üzere aşağıdakileri gerçekleştirecektir:

2. Gençlerin HIV ve bundan korunmanın temel yöntemleri (yani cinsel ilişkiden uzak durma, tek eşlilik ve doğru prezervatif kullanımı) konularında bilgilendirilmesi. Gençlere temel sağlık ve danışmanlık hizmetlerine nasıl ve nerede ulaşabileceklerine ilişkin bilgiler verilmesi ve paydaşlarla işbirliği yaparak gençlerin cinsel ilişki yoluyla bulaşan enfeksiyonlara karşı tedavi dahil olmak üzere kapsamlı HIV önleme hizmetlerine erişimlerinin sağlanması.

3. Sağlık görevlilerine tecavüz sonrası sağlık ve psiko-sosyal bakım konularında eğitim verilmesi.

OPERASYON TAAHHÜTLERİ

GÜVENLİK

Kurumlar-arası mekanizma içerisinde insani ihtiyaçlar karşılanırken, etkilenen nüfusun güvenli erişimi ve çalışanların ve malzemelerin emniyet ve güvenliği de sağlanacaktır.

İlk 6-8 hafta

1. Uygun mekanizmalar aracılığıyla, krizin tam niteliğini, potansiyel gelişmeleri ve yardımların sonuçlarını belirlemeye yönelik bir risk ve tehdit değerlendirmesi yapılması.
2. Çalışmalarda Asgari Güvenlik Standartları'nın (AGS) gözden geçirilip gerekiyorsa güncellenmesi.
3. Risk ve tehdit değerlendirmesinden hareketle, çalışanların güvenliği ve program etkinlikleri için gerekli sonuçların çıkartılması.
4. Ülke ve saha ofislerinin güvenlik konularında ne kadar hazırlıklı olduğunun hızlı biçimde değerlendirilmesi ve bu konuda gerekli yönlendiriciliğin, kaynakların ve eğitimin sağlanması.
5. Görevli çalışanların tam olarak nerede bulunduklarının ve mevcut ya da önerilen yerlerde güvenli biçimde çalışıp çalışmadıklarının belirlenmesi. Çalışanlara bu amaçla gerekli kaynakların sağlanması veya uygun koşullar sağlanıncaya kadar kendilerine geçici görev verilmesi.

6. Durumdan etkilenen ÷lkeye/b÷lgeye ek personel g÷ndermenin g÷venlik açısından olası sonuçlarının belirlenmesi.

İlk M÷dahale Sonrası

7. G÷venlikle ilgili planların ve yer değiştirme, boşaltma ve g÷venli sığınak alternatifleri dahil olmak üzere AGS gerekliliklerinin ÷lke ve bölge ofisleri ile birlikte sürekli değerlendirilmesi.

8. Risk ve tehdit analizlerinin d÷zenli olarak g÷ncellenmesi için çeşitli kuruluşların yaptığı çalışmalarda yer alınması ve uzun vadede gereken bilginin tespiti.

9. Gerektiğinde Saha G÷venlik Ofisleri, mali destek ve personel eğitimi gibi ek kaynaklar sağlanması.

10. Risk ve tehdit analizi ile halen mevcut ve önerilen program etkinlikleri temelinde G÷venlik Planının d÷zenli biçimde g÷ncellenmesi.

KAYNAK SAğLAMA VE İLETİşİM

Çocukların ihtiyaçları ve duruma ilişkin bilgiyi aktarmak ve kurumlar-arası yapı çerçevesinde programlar için kaynak yaratmak üzere UNICEF aşağıdaki faaliyetleri yerine getirecektir:

1. Herhangi bir acil durumun ortaya çıkmasını izleyen ilk 24-72 saat içinde UNICEF, ilgili hükümet ve Ülke Komitesi bağışlarıyla paylaşılmak üzere gündemdeki konular, yapılacak girişimler ve beklenen etkiler konusunda bir "durum belgesi" hazırlanması. Bu belgenin daha sonra gerçekleştirilecek değerlendirmeler ve kuruluşlara yapılacak başvurular ışığında gözden geçirilmesi.

2. İlk 72 saat içinde, yerel ve uluslararası iletişim araçları aracılığıyla çocukların durumu ve gereksinimleri konusunda gerekli bilginin aktarılması.

3. Diğer BM kuruluşlarıyla eşgüdüm içerisinde yapılacak acil durum çağrısının yanı sıra bağışçılarla paylaşılmak üzere kurumlararası yardım çağrısında UNICEF'in payını açıklayan bir belge hazırlanması.

4. Acil durum yardımı yapan bağışçı listesinin düzenli olarak güncellenmesi.

İlk Müdahale Sonrası

5. UNICEF, kaynak sağlama ve iletişim stratejisi temelinde, gerek yerel gerekse merkezi düzeyde bağışçılar ve medyayla yakın ilişki kurulması ve yardım sağlayanlar ve birlikte çalışılan kuruluşların kamuoyuna duyurularak görünürlüklerinin sağlanması.

6. UNICEF Ülke Komiteleri tarafından kullanılmak üzere insan hikayelerinin aktarılması.

7. Belirlenen koşullar ve takvim çerçevesinde kaynakların yönetilmesi ve yapılan katkılarla ilgili açıklamaların hazırlanması.

İNSAN KAYNAKLARI

Deneyimli çalışanların zamanında görevlendirilmelerini sağlamak üzere UNICEF aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. İç görevlendirmeler, dışarıdan personel alımı ve paydaşlarla yapılacak anlaşmalar aracılığıyla deneyimli personelin belirlenerek görevlendirilmesi.

- ülke ofislerinin, hazırlık ve yönetim planından hareketle personel gerekliliklerinin belirlenmesi; bölge ofisleriyle merkezin bu konuda gerekli desteği sağlaması.

İlk Müdahale Sonrası

2. Mevcut çalışanlara acil durum hazırlıkları ve yapılacak yardımlar konusunda temel bilgi ve eğitim verilmesi; bu çalışmanın görevlendirme öncesi yönlendirme, sürekli eğitim, öğrenme inisiyatifleri ve görevlendirme sonrası yeniden bilgilendirme gibi faaliyetlerle desteklenmesi.

3. Acil durum görev merkezlerinde çalışanlara yönelik UNICEF politikalarının sürdürülüp güçlendirilmesi; görevli personelin çalışmalara ilişkin ihtiyaçlarının yanı sıra güvenlikleriyle ilgili diğer gereksinimlerinin de karşılanması.

4. Görev yapan bütün personele kendi esenlikleri açısından gerekli bilgi ve desteğin sağlanması; bu bilgi ve destek kapsamında güven prosedür ve önlemleri, HIV/AIDS, kritik durumlar ve kronik iş strateji gibi başlıkların yer alması.

5. Personelin, her koşul ve durumda uluslararası kamu görevlileri statüsüne uygun biçimde davranmasının ve de konumlarına, bağımsızlıklarına ve tarafsızlıklarına gölge düşürecek işlerden kaçınmasının sağlanması. Sorumlu personele, özellikle, BM Genel Sekreterliğinin 9 Ekim 2003 tarih ve ST/SGB/2003/13 sayılı bülteninde yer alan cinsel sömürü ve suiistimale ilgili davranış kurallarının iletilmesi. BM kuralları, çerçevesinde kuruluş içinde bir izleme ve şikayet mekanizması oluşturulması.

BİLGİ TEKNOLOJİSİ VE TELEKOMÜNİKASYON

Acil durum bölgelerinde uygun bilgi teknolojisi ve telekomünikasyon hizmetlerinin hızla kurulmasını sağlamak amacıyla UNICEF aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Program uygulaması için gerekli güvenlik ve telekomünikasyon donanım ve hizmetlerinin Çalışmalarda Asgari Güvenlik Standartları'na (AGS) uygun olarak sağlanması.
2. Çok Küçük Açıklıklı Uçbirim (Very Smal Aperture Terminal) ve kuruluşlar arası ortak bağlantı türü telekomünikasyon desteği sağlanması ve tedarikçilerle yapılacak stok düzenlemeleri yoluyla anında müdahale kapasitesinin sürekli kılınması.
3. UNICEF'in temel bilgi sistemlerinin (örneğin Program Yönetim Sistemi, Lotus Notes gibi) ilgili altyapıyla birlikte zamanında oluşturulması,
4. Ortak sistem kullanımının teşvik edilmesi için kurumlar-arası forumlarda çalışmalar yürütülmesi.

TEDARİK VE LOJİSTİK

Programdaki Temel Taahhütlerin yerine getirilmesi için gereken malzeme ve lojistik unsurların etkin ve zamanında karşılanmasını ve de mevcut malzeme ve lojistik kapasitesini güçlendirmek amacıyla UNICEF aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Acil bir durumu izleyen 24-48 saat içinde acil durum malzemelerinin hazır hale getirilmesi ve ülke planı hazırlanmasına destek verilmesi.
2. Yardım malzemelerinin ülke içinde aktarılması için gereken usul ve talimatların uygulanması.
3. Sınır ötesinden malzeme tedariki yetkisi dahil olmak üzere işleyen bir tedarik ağı (UNICEF'in belli başlı tedarik merkezleri aracılığıyla) oluşturulması.
4. Kurumlar-arası gerekli hızlı acil durum değerlendirme ekiplerinin harekete geçirilmesi ve BM Ortak Lojistik Merkezi ve diğerleriyle birlikte yürütülecek lojistik çalışmalarına aktif katılım sağlanması.
5. Ülke içinde deneyimli lojistik personelin harekete geçirilmesi.

İlk Müdahale Sonrası

6. Acil bir durumun hemen başında 420.000 kişilik nüfusun gereksinimlerine yanıt verecek sürekli bir kapasitenin oluşturulması için bölgesel tedarik noktaları oluşturulması.

7. Kopenhag'daki ana depoda ve bölgesel merkezlerde bulundurulan acil durum malzemelerinin kullanıldıkça yeniden yerine konması için tedarikçilerle uzun vadeli anlaşmalar yapılması.

8. 25 adet standart acil durum yardım malzemesi ile bunların nakliye masraflarına ilişkin tahminlerin düzenli olarak güncellenmesi.

FINANS VE İDARE

Program ve operasyonel Temel Taahhütlerin yerine getirilmesini sağlamak ve bölge ofisi ve merkezin desteğiyle etkin bir mali ve idari yapının kurulması amacıyla UNICEF aşağıdaki faaliyetleri yerine getirecektir:

İlk 6-8 hafta

1. Nakit kaynakları, banka ve finans sistemleri, mevcut kaynak dağıtım yöntemleri ve mevcut varlıkların sigortalanması gibi başlıklar dahil olmak üzere, ülkedeki finansal ve idari kapasitenin değerlendirilmesi.
2. Krizin başlamasının ardından kaynak yönetimine ilişkin standart yapılacak işler listesi kullanarak fon yönetimi ve dağıtımı konusunda rehberlik sağlanması.
3. Çalışanlar, paydaşlar ve mevcut varlıkların güvenliği sağlarken iç kontrol ve denetim sistemlerinin uygulanması.
4. Saha ofislerinin finansman ve idare ile ilgili sorularına anında yanıt verilmesi.

İlk Müdahale Sonrası

5. Malii ve idari personelin gerektiğinde acil durum görev merkezlerine sevki için ülke ve bölge ofisleri, UNICEF İnsan Kaynakları Bölümü ve diğer paydaşlarla gerekli görüşmelerin zamanında yapılması.

ÖRGÜTSEL HAZIRLIK VE DESTEK

Uygulama örgütün her düzeyinde hazırlık ve destek açısından hesap verebilir olmayı gerektirir.

ÜLKE OFİSİ

1. Acil durum ve hazırlık planlarının, sağlıklı erken uyarı analizleri temelinde düzenli olarak güncellenmesi.
2. Asgari Çalışma Güvenliği Standartları'nın (AGS) uygulanması.
3. Ülke ofisinin kendi müdahalesini planlayabilmesi ve çocuklarla kadınların durumuna ilişkin gerekli raporları verebilmesini sağlayacak hızlı değerlendirmelerin (kuruluşlar arasında veya bağımsız biçimde) gerçekleştirilmesi.
4. Öncelikli Acil Durum Taahhütlerinin yerine getirilmesi.
5. 24 saat içinde bir tedarik planı hazırlanması ve hemen uygulanabilmesi için, planın bölge ofisi ve Merkez Tedarik Bölümü ile paylaşılması.

6. Programın uygulanması için gerekli bilgi teknolojisinin ve telekomünikasyon hizmetlerinin AGS'ye uygun olarak sağlanması.
7. İnsan kaynakları planı hazırlanması ve gerektiğinde ek personel için bölge ofisi ile New York'taki merkezden yardım istenilmesi.
8. Mali kaynak gerekliliklerinin belirlenmesi ve kaynakların hemen tahsisi için kuruluş içindeki mevcut seçeneklerden yararlanılması.
9. 24-72 saat içinde gündemdeki konuları, yapılacak müdahaleyi ve beklenen etkileri (bütçe hariç) ortaya koyan bir "konum belgesinin" hazırlanması ve bunun hükümetle ve Milli Komite bağışçılarıyla paylaşılması.
10. 1 -2 hafta içinde bütçeyi de içeren bir Eylem Planı hazırlanması ve bu planın hükümetle ve Milli Komite bağışçılarıyla paylaşılması.
11. 1 ay içinde UNICEF Program Finansman Ofisi ve diğer BM kuruluşları ile eşgüdüm içinde acil durum yardım çağrısında bulunulması ve belirlenecek bağışçılara iletilmek üzere öneriler hazırlanması.
12. İlk 72 saat içerisinde mevcut durum ve çocukların ihtiyaçlarının yerel ve uluslararası medya aracılığıyla duyurulması.
13. İzleme ve değerlendirme çalışmalarının zamanında tamamlanması.
14. Acil durum öğrenim gereksinimlerinin belirlenmesi, buna ilişkin planlar hazırlanması ve ilgili personelin öğrenim imkanlarına erişiminin sağlanması.

BÖLGE OFİSİ

1. Ülke ofislerine ait erken uyarı analizlerinin sürekliliğinin sağlanması, bölge düzeyinde ek erken uyarı analizleri yapılması ve gerektiğinde bu analizler temelinde ülke ofisini harekete geçirmek üzere destek verilmesi.
2. İnsan kaynağı, finans ve malzeme/lojistik desteğine ihtiyacı olan özel alanların Ülke Ofisi ile birlikte belirlenmesi; bu amaçla insan kaynaklarının 24 saat içinde harekete geçirilmesi için net görev tanımlarının yapılması.
3. Bölge Ofis çalışanlarının 48 saat içinde hazır hale getirilmesi.
4. Ülke Ofisi insan kaynakları planı temelinde ve merkezle birlikte, görevlendirilecek personelin belirlenmesi; ek personel desteği için komşu ofislerle temasa geçilmesi.
5. Bilgi teknolojisi ve iletişim desteği sağlanması.
6. Bölgesel ölçekte malzeme temini için gerekli düzenlemelerin yapılması ve/veya hızla sevk edilecek kritik girdilerin depolanması.
7. Program denetimi, rehberlik ve destek sağlanması.
8. Merkeze danışarak, ülke ofisi tarafından yapılan başvuruların ve maddi yardım taleplerinin onaylanması.
9. Ülke Ofisi ve merkezle eşgüdüm halinde tanıtım-savunuculuk çalışmaları yapılması ve finansman ihtiyacı dahil olmak üzere gündemdeki konuların ve gelişmelerin uluslararası topluluğa iletilmesi.

10. Gerektiğinde bölgesel mekanizmalar aracılığıyla personele stres yönetimi ve danışmanlık desteği verilmesi.

11. Öğrenim gereksinimlerinin belirlenmesinde, öğrenim planlarının hazırlanmasında ve öğrenim fırsatları sunulmasında ülke ofislerinin desteklenmesi.

MERKEZ

1. Erken uyarı analizi temelinde öncelikli acil durumlar olarak değerlendirilecek olguların belirlenmesi.

2. Ülke ofisinin mevcut kaynakların yetersiz kalması halinde, Genel Direktörden veya yardımcısından gelecek talep üzerine 24 saat içinde ek mali kaynak sağlama seçeneklerinin belirlenmesi.

3. Ülke ve bölge ofisi ile görüşerek, personelin geçici görevlendirilme işlemlerinin hızlandırılması; başka yerlerde görev yapan ancak hemen bölgeye sevk edilecek personelin belirlenmesi ve bu konularda paydaşlarla yapılmış anlaşmalardan yararlanılması.

4. Merkezde acil durumlara yönelik müdahalelerde ülke ve bölge ofislerinin iletişim kuracağı irtibat noktası olarak bir Kriz Yöneticisinin belirlenmesi.

5. Genel malzeme tedarik anlaşmaları yapılması ve/veya kritik girdilerin depolanması; böylece malzemelerin sevke hazır halde bulundurulması.

6. Bölge ve ülke ofisleri ile yakın görüş alışverişi çerçevesinde bilgi teknolojisi ve telekomünikasyon stratejisi geliştirilmesi, standartların ve teknik çerçevenin belirlenmesi.

7. Başta İnsani Olaylar Eşgüdüm Ofisi, Birleşmiş Milletler Ortak Lojistik Merkezi ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Koordinatörü olmak üzere acil durum yardımlarıyla ilgili diğer BM kuruluşlarıyla izlenecek politika, güvenlik, lojistik ve kaynak seferberliği gibi konularda gerekli irtibatın ve eşgüdümün sağlanması.

8. Güvenlik konularıyla ilgili izleme ve destek sağlanması.

9. Program rehberliği ve desteği verilmesi; gelen başvuruların bölge ofisi ile birlikte onaylanması.

10. İlgili ülke ofisi ve bölge ofisiyle birlikte, uluslararası medya ve bağışçılarla 72 saat içinde temasa geçilmesi.

11. Politika desteği sağlanması öğrenme stratejileri ve materyalleri hazırlanması, küresel çalıştaylar düzenlenmesi (Eğiticilerin Eğitimi) ve acil durumlarda öğrenme konusunda rehberlik verilmesi.

Daha fazla bilgi için:

Acil Durum Programları Ofisi

emops@unicef.org

“Bu yayın Avrupa Birliği’nin desteğiyle yayınlanmıştır. Yayının içeriğinin sorumluluğu “yalnızca” yazarlarına aittir ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği’nin resmi görüşlerini temsil etmemektedir.”

United Nations Children’s Fund

3 UN Plaza, New York, NY 10017, USA

pubdoc@unicef.org

www.unicef.org

© Birleşmiş Milletler Çocukları Koruma Fonu (UNICEF),
New York

ISBN: 978-92-806-4789-1

Gözden Geçirilmiş Baskı - Mart 2015

Türkçe Baskı-Mart 2015

